

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2013-0000765548
Uw kenmerk
153267.03u

Datum 17 december 2013
Betreft Staatsrechtelijke positie Koninkrijk en evaluaties

In reactie op het schriftelijk verzoek van de Voorzitter van de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties van 4 december j.l. om u nader te informeren over de staatsrechtelijke positie van de Landen en eilanden van het Koninkrijk en de op handen zijnde evaluaties doe ik u hierbij een nadere uitleg toekomen.

Staatsrechtelijke positie Landen en eilanden van het Koninkrijk

U vraagt om een toelichting bij de passage over het zelfbeschikkingsrecht. U gaat er terecht vanuit dat met deze passage slechts beoogd is duidelijk te maken dat bij een keuze om binnen het verband van het Koninkrijk te blijven, ook voor Nederland een oordeel is weggelegd over de vraag op welke wijze dit wordt vormgegeven. Over verandering van de staatkundige structuur van het Koninkrijk dienen de landen met elkaar te overleggen. Inderdaad is niet bedoeld dat Nederland eenzijdig zou kunnen besluiten geen staatkundig verband met het betrokken (ei)land te onderhouden.

Evaluaties

U vraagt waarom voor de afdeling Inspectie, Evaluatie en Bedrijfsvoering (ISB) van het ministerie van Buitenlandse Zaken gekozen is voor de doorlichting van de Rijkscoördinatie op Caribisch Nederland. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) speelt zelf een belangrijke rol in de Rijkscoördinatie in Caribisch Nederland. Daarom is gekozen voor een partij die ook de rol van BZK in de coördinatie op een onafhankelijke wijze kan beoordelen. Bovendien heeft ISB de juiste expertise op het gebied van Rijkscoördinatie in landen en gebieden buiten Europees Nederland.

U informeert voorts naar de samenstelling van de bestuurlijke commissie, welke criteria zij zullen hanteren en op welke wijze wordt geborgd dat er voldoende ruimte is voor inbreng van de eilanden. Ten aanzien van de samenstelling en de te hanteren criteria verwijs ik u naar de instellingsbeschikking van de bestuurlijke commissie die u in bijlage toekomt. De opdracht aan de commissie is ruim geformuleerd om de commissie de gelegenheid te geven de Rijkscoördinatie op bestuurlijk vlak in den brede te bezien. Zoals ik u in mijn brief van 18 november jl. aangaf is de evaluatie Rijkscoördinatie er in de eerste plaats op gericht te kijken hoe er binnen het huidige systeem efficiënter en effectiever kan worden

gewerkt. Voor zover het aanbevelingen zouden betreffen die nopen tot aanpassing van huidige wetgeving zal dit een plek moeten krijgen in de staatkundige evaluatie Caribisch Nederland.

Kenmerk
2013-0000765548

De bestuurlijke commissie zal met alle betrokken partijen in de Rijkscoördinatie spreken, niet in de laatste plaats met de Bestuurscolleges van Caribisch Nederland. Tevens is een van de leden van de bestuurlijke commissie een vertegenwoordiger van het lokale bestuur in Caribisch Nederland. Daarmee meen ik dat de inbreng van de eilanden is geborgd. U verzocht voorts om een gesprek met de leden van de bestuurlijke commissie. Dit verzoek breng ik aan de commissie over.

Uw commissie vraagt waarom ervoor wordt gekozen om op 1 mei 2014 een nieuwe Rijksvertegenwoordiger te benoemen. U vindt het meer voor de hand liggen om een interim-Rijksvertegenwoordiger aan te stellen, zodat de uitkomsten van de verschillende evaluaties ten aanzien van de rol en positie van de Rijksvertegenwoordiger meegenomen kunnen worden bij de keuze voor een nieuwe functionaris.

Ik acht het vooral wenselijk dat op korte termijn het profiel van de Rijksvertegenwoordiger en het inhoudelijk mandaat vanuit het kabinet meer invulling krijgt. De bestuurlijke commissie is gevraagd om op dit punt met een advies te komen met in achtneming van alle vraagstukken – zoals ook door uw Kamer en de Tweede Kamer zijn geuit – ten aanzien van de rol en positie van de Rijksvertegenwoordiger. Daarna kan dan de procedure tot werving en benoeming van de Rijksvertegenwoordiger worden gestart. Hoewel de huidige wet niet de figuur van een "interim-" rijksvertegenwoordiger kent, is op zich een benoeming van korter dan de wettelijk voorgeschreven termijn van zes jaar in onderling overleg af te spreken. Ik wil daar thans, in afwachting van het advies van de bestuurlijke commissie noch op vooruitlopen noch over speculeren.

De leden van uw commissie benadrukten dat zij sinds de debatten in aanloop naar 10-10-10 het belang van een (legislatieve) rust voor de eilanden hebben onderstreept en aandacht hebben gevraagd voor het structurele verschil in bestuurskracht tussen de eilanden en de Nederlandse regering. Ook spreken zij hun zorg uit over de mogelijke verwarring die kan ontstaan wanneer op drie momenten geëvalueerd wordt. Uw commissie gaat er terecht van uit dat deze punten bij de verschillende evaluaties zullen worden meegenomen. Zo zal bijvoorbeeld bij de staatkundige evaluatie Caribisch Nederland het structurele verschil in bestuurskracht zeker een rol spelen bij de vraag of en, zo ja, hoe het voormalig Antilliaanse recht dat thans in de openbare lichamen geldt geleidelijk moet worden geïntegreerd in of vervangen door het Europees Nederlands recht.

Een afschrift van deze brief zal aan de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden gezonden.

Kenmerk
2013-0000765548

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk